

Arkivsak

26/00337-20

Saksbehandler

Marte Aksnes

Saksgang

Fylkeskommunalt eldreråd

Fylkeskommunalt råd for personer med

funksjonsnedsettelse

Telemark ungdomsråd

Hovedutvalg for kultur, reiseliv og

frivillighet

Møtedato

19.05.2026

20.05.2026

22.05.2026

27.05.2026

Fordeling av spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet 2026

Innstilling fra fylkesdirektøren

Hovedutvalg for kultur, reiseliv og frivillighet tar årets fordeling av spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet, til orientering.

Bakgrunn og saksgang

Det framgår i forskrift av 11. desember 1992 nummer 1056 om *Fordeling av idrettens andel av overskuddet til Norsk Tipping AS §2 at kulturdepartementet eller den departementet gir fullmakt, foretar fordelingen innenfor rammen av de enkelte poster. Departementet fastsetter prosedyrer og detaljregler for fordelingen.*

Etter vedtak i Statsråd 7. mai 2026 ble overskuddet fra Norsk Tipping AS fordelt til spillemidler til idrettsformål (Hovedfordelingen). Det er avsatt 2 066 482 000 kroner til idrettsanlegg i kommunene. Av dette ble Telemark fylkeskommune totalt tildelt 91 448 000 kroner. Detaljfordelingen av spillemidlene er delegert fra Kultur- og likestillingsdepartementet til fylkeskommunene, og i Telemark fylkeskommune er dette ansvaret tillagt hovedutvalg for kultur, reiseliv og frivillighet.

Saken legges frem for fylkeskommunalt eldreråd, fylkeskommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse og Telemark ungdomsråd for uttalelse. Hovedutvalg for kultur, reiseliv og frivillighet fatter endelig vedtak i saken.

Saksopplysninger

Telemark tildeles over 90 millioner kroner, og med rente- og inndratte midler kan vi tildele over 100 millioner kroner til bygging og rehabilitering av idrettsanlegg i Telemark. Telemark har aldri tildelt så mye i spillemidler. Dette skal bidra til at befolkningen i Telemark har mulighet til å drive egenorganisert og organisert aktivitet rundt i hele fylket.

Antall søknader i Telemark i år er lavere enn i fjor, samtidig er totalt godkjent søknadsbeløp over dobbelt så mye enn det som var i fjor. Så stor økning i total søknadssum skyldes først og fremst at det er flere søknader på store anleggsprosjekter. Det er primært idrettshaller som har store søknadssummer som er med å trekke opp total søknadssum.

For å være søknadsberettiget, skal anlegget inngå i en vedtatt kommunal plan som omhandler idrett og fysisk aktivitet. Samtlige kommuner i Telemark har en slik plan. For å bli godkjent, skal søknaden oppfylle gjeldende bestemmelser satt av Kultur- og likestillingsdepartementet.

Rammen fra departementet til fylkeskommunene blir tildelt som et samlet beløp. Det er opp til fylkeskommunene å avgjøre fordelingen mellom ordinære anlegg og nærmiljøanlegg.

Meld. St. 26 (2011-2021) *Den norske idrettsmodellen, Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2023 og prinsipper ved fordeling av spillemidler i Vestfold og Telemark*, vedtatt i HKFTI-sak 6/22, gir føringer for hvordan rammen skal fordeles. Følgende prinsipper ved fordeling av spillemidler i Vestfold og Telemark ble vedtatt HKFTI-sak 6/22:

1. Fylkeskommunen legger kommunenes politisk vedtatte prioriteringer til grunn for fylkeskommunens årlige innstilling.
2. Nærmiljøanlegg tildeles 50 % av den godkjente søknadssummen på nærmiljøanleggsordningen.
3. Prosentvis fordeling til kommunene baseres på godkjent søknadssum.

I tillegg til nasjonale og regionale føringer, er det knyttet en grundig demokratisk prosess til prioritering og fordeling av spillemidler. Etter at beslutninger om anleggsprosjekter tas hos den enkelte søker, behandles søknaden hos kommunen og det lokale idrettsrådet, de inntas i kommunenes vedtatte planer for idrett og friluftsliv og behandles og prioriteres i kommunens oversendelse til fylkeskommunen. Videre gir Vestfold og Telemark idrettskrets uttalelse til denne saken, se vedlegg 3.

Rammene fra departementet beregnes ut fra følgende fordelingsnøkkel:

- Søknadssum (teller 50%)
- Befolkningstetthet (teller 25%)
- Anleggsdekning (teller 25%)

Telemark har midlene, frem til de utbetales, på rentebærende konto. Dette gjør at vi har rentemidler som vi kan fordele i år på 7 172 000 kroner og inndratte midler (primært at anlegg har blitt billigere) på 2 224 000 kroner. Derfor har Telemark i år totalt 100 844 000 kroner til å fordele.

For Telemark fylkeskommune fordeler beløpene seg som følger i 2026:

Anleggskategori	Godkjent søknadssum	Sum til fordeling
Ordinære anlegg	113 833 000 kroner	91 979 000 kroner
Nærmiljøanlegg	8 865 000 kroner	8 865 000 kroner
Sum	122 698 000 kroner	100 844 000 kroner

I vedleggene kommer søknader som ikke er godkjent frem til slutt i tabellene. Bakgrunnen for at disse ikke er godkjent er primært at prosjektene ikke har all dokumentasjon, og spesielt manglende dokumentasjon på finansiering, klar ved søknadsrunden. Dagsturhytta til Kragerø turlag har gjennom dialog med oss og DNT valgt å søke som overnattingshytte til den ordningen DNT sentralt forvalter. De som ikke har blitt godkjent i år får veiledning til å kunne søke neste år.

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser

Fylkeskommunen har ikke satt av egne midler til denne ordningen, og tilgjengelige midler er utelukkende statlige midler. Søkere benytter Kultur- og likestillingsdepartementets elektroniske søknadsportal, som igjen er synkronisert med fylkeskommunens eget saksbehandlersystem Public 360 via Altinn. Dette gjør at tidsbruken ved forvaltning av ordningen blir effektiv både hos arkiv og saksbehandler.

Forvaltningsloven gir søkere av spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet, rett til å klage over det vedtak som er truffet av fylkeskommunen, jmfør forvaltningsloven §28 tredje ledd. Dette opplyses det om i tilskudds-/avslagsbrev til søkerne. Kultur- og likestillingsdepartementet er klageinstans for vedtak truffet i fylkeskommunene i saker som gjelder søknader om spillemidler.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål

Tilskuddsordningen bidrar til måloppnåelse innenfor FNs bærekraftsmål, særlig bærekraftsmål 3 *God helse og livskvalitet*, 10 *Mindre ulikhet* og 11 *Bærekraftige byer og samfunn*.

Som et bidrag for å sikre bærekraftig forbruks -og produksjonsmønstre i fylket, og imøtekomme FNs Bærekraftsmål nr. 12 *Ansvarlig forbruk og produksjon*, har strategi for kultur og reiseliv – *det som gjør oss til oss, 2026-2029* et mål om å *ivareta klima og miljø i utvikling og tilrettelegging av kultur- og naturbaserte opplevelser og aktiviteter*, som gode idretts- og nærmiljøanlegg er et godt eksempel på.

Ved å støtte tilrettelegging for aktivitet, bidrar midlene blant annet til å gi trygge, inkluderende og tilgjengelige områder for alle, i tråd med målet om å *bidra til at både innbyggere og besøkende har tilgang til gode møteplasser og friområder i hele fylket*.

I tillegg kan midlene bidra til god geografisk spredning i tilbudet. Den samlede søknadsmassen er et godt eksempel på nødvendigheten av bærekraftsmål 17, *Samarbeid for å nå målene*.

Fylkesdirektørens vurdering

Fylkesdirektøren er svært fornøyd med årets rekordtildeling. Det er første gang vi kommer over 100 millioner kroner i tildeling til anleggsprosjekter rundt om i Telemark. Det er 40 millioner kroner mer i spillemidler enn i fjor. I tillegg søkes det om dobbelt så mye i år som i fjor. Dette er et tegn på at det er stor aktivitet i anleggsutviklingen i Telemark. Telemark kan tildele full tildeling til alle søkere, bortsett fra to søknader. Dette er to idrettshalls-prosjekter, de to prosjektene som har desidert størst søknadssum. Vi har valgt å tildele mer i prosent til Porshallen i Porsgrunn siden søker er en frivillig organisasjon, enn til trippelhallen på Sætre i Notodden, da dette er en kommunal søknad. Begge får likevel betydelig tildeling hvis man ser hva idrettshaller tidligere har blitt tildelt per år.

Med så høy tildeling får Telemark et lavt etterslep. Vi ser at de fleste kommuner prioriterer frivillige lag og foreninger sine søknader foran sine egne. Frivillige lag og foreninger i Telemark eier og drifter nesten halvparten av alle idrettsanleggene i fylket, så dette vil gjøre at frivillige organisasjoner får midler raskt og slipper å ta dyre byggelån og høy risiko.

I årets søknadsrunde søkes det mest om friluftslivsanlegg (tursti, turløyper og skiløyper), mindre utendørsanlegg og anlegg for ballaktivitet. Dette er lavterskelanlegg, gode rekrutteringsanlegg og koster ingenting for innbyggere og tilreisende å bruke. I tillegg søkes det også mest om idrettshus og servicebygg (rehabilitering av klubbhus) og fotballanlegg.

Telemark fylkeskommune sin strategi for kultur- og reiseliv vektlegger fylkeskommunens rolle som regional utviklingsaktør, og denne utøves blant annet gjennom kunnskapsutveksling og kompetansebygging. Gjennom hele året arrangeres det møteplasser, befaringer og nettverkssamlinger hvor anleggstekniske spørsmål, trender og anleggsutvikling diskuteres, samt kunnskap om søknadsprosessen formidles.

Tildelingen til fylket er et resultat av et godt samarbeid mellom kommuner, idrettslag, frivillige organisasjoner, Vestfold og Telemark idrettskrets og Telemark fylkeskommune. De demokratiske prosessene som gjennomføres både i frivillig- og offentlig sektor, er med på å kvalitetssikre og behovsvurdere alle søknader som fremmes i ordningen.

Vedlegg:

Tildeling av spillemidler til ordinære anlegg 2026

Tildeling av spillemidler til nærmiljøanlegg 2026

Uttale spillemiddelfordeling i Telemark 2026 - Vestfold og Telemark idrettskrets